

АНАЛІЗ ЛОГІСТИЧНИХ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА

Костенко С.С.

Постановка проблеми. Існують матеріальні, фінансові, трудові та енергетичні ресурси, ресурси часу, інформаційні, інтелектуальні та інші види ресурсів. При побудові та аналізі логістичної системи як правило керуються матеріальними, фінансовими та трудовими ресурсами. Кількість задач оптимізації у логістичній системі дуже велике, їх склад різноманітний. Але всі задачі зрештою направлені на оптимізацію ресурсів та підвищення конкурентноздатності компанії за рахунок вірно побудованої логістики, оптимізації логістичних витрат.

Основна частина. Для оптимізації транспортних витрат та витрат на зберігання продукції у складській мережі щільність товару має не аби яке значення. Товари, що мають високу щільність, потребують, як правило, менших витрат на транспортування та зберігання, так як краще використовують параметр «вантажопідйомність» (вантажосумісність) транспортних засобів та складських площ (графік *a* на рис. 1).

Тарифи на послуги транспортування та вантажопереробки зворотно пропорційні щільності, тому багато фірм підвищують компактність (щільність) продукції на період транспортування та зберігання (наприклад, меблеві фабрики доставляють меблі до магазинів у розібраному вигляді).

Ще однією характеристикою, що впливає на логістичні витрати є відношення «ціна/вага» («ціна/маса»). Продукція з низьким співвідношенням «ціна/вага», наприклад сировинні напівфабрикати, будуть супроводжуватися порівняно невеликими витратами на зберігання, але високою частиною транспортних витрат у ціні продаж. Це пояснюється тим, що головним фактором, що впливає на витрати зберігання є ціна товару. В той же час транспортні витрати залежать, як правило від ваги вантажу та будуть тим більші, чим менше співвідношення ціни до ваги (графік *b* на рис. 1). Тому для фірм, що випускають продукцію з високим значенням цього співвідношення (дорога відео- та аудіотехніка, ювелірні вироби, музикальні інструменти і. т. п.), задача логістичного менеджменту – мінімізувати товарні запаси у дистрибутивній мережі, а для фірм, продукція яких має низьке співвідношення «ціна/вага», - отримати пільгові транспортні тарифи.

Велике значення для логістичного менеджменту має взаємозаміна продуктів. Компанії витрачають великі кошти на рекламу, товарів замінників, що мають навіть невеликі заміни, щоб сформувати у потенційних покупців відчуття неповторності свого товару. У більшості випадків логістичний менеджмент не може подіяти на властивість взаємозаміни. Але він може забезпечити такий сервіс та рівень доступності товару у дистрибуції, що покупець не буде думати про товар-замінник .

Вплив заміни можливо представити у вигляді можливої втрати об'єму продаж фірмою-виробником чи дистриб'ютором. Логістичні рішення залежать від покращення транспортного сервісу чи середнього рівня запасів, що підтримуються (графік *v* та *z* на рис. 1).

Графік *v* на рис.1 показує, що покращення транспортного сервісу дозволить зменшити витрати продаж товару-замінника. Для даного рівня запасів компанія може скоротити час та підвищити надійність доставки, що робить продукт більш доступним споживачам. Звичайно, необхідно співставити прибуток, що досягається від зменшення збитків у продажу з збільшенням транспортних витрат.

Графік *z* на рис.1 показує, як змінюються збитки від нереалізованого продажу в залежності від середнього рівня запасів у дистрибуції при постійних транспортних витратах. В обох випадках логістичний менеджер повинен вибирати найкраще рішення з точки зору мінімізації загальних логістичних витрат фірми.

Ще один параметр, що впливає на логістичні витрати, пов'язаний з ризиками у процесі фізичного розподілення. Ці ризики виникають внаслідок таких властивостей продукту, як здатність псуватися (продовольчі товари), отримувати ушкодження у процесі транспортування, вантажопереробки, вибухова та пожежна безпека і. т. п. Ризики потребують додаткових витрат для забезпечення збереження вантажу при проходженні всіх етапів транспортування, вантажопереробки та зберігання. Наприклад, вантажі, що швидко псуються необхідно транспортувати та зберігати у спеціальних рефрижераторах. Зі збільшенням ризиків збільшуються логістичні витрати на транспортування, зберігання та підтримку запасів (графік *d* на рис. 1).

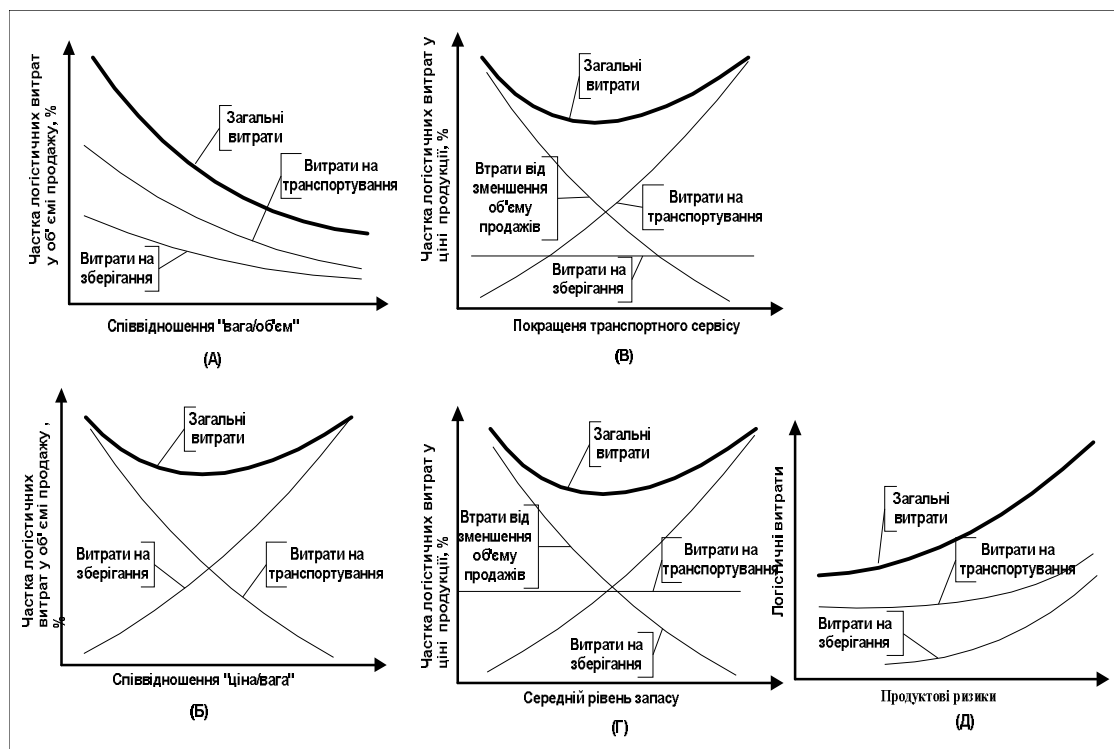

Рис. 1. Вплив параметрів товарного потоку на логістичні витрати

Висновок. Як видно з графіків б, в та г, питомі логістичні витрати мають глобальний мінімум, що дозволяє логістичному менеджеру отримати єдине рішення, що мінімізує фінансові ресурси за вибраними параметрами матеріального потоку.

Аналіз логістичних витрат робиться у відсотковому співвідношенні до стандартних, об'ємних чи ресурсних показників :

- Логістичні витрати у співвідношенні об'ємів продаж;
- Окремі складові логістичних витрат у співвідношенні загальних витрат;
- Логістичні витрати фірми у відношенні стандартів чи середнього рівня у даній галузі;
- Логістичні витрати у відношенні відповідних статей бюджету фірми;
- Логістичні ресурси бюджету фірми на поточний момент у відношенні витрат, що прогноуються.

Перераховані показники, часто включають до звітних форм логістичного етапу виробництва (продуктивності), акцентуючи увагу на ефективності використання фінансових ресурсів компанії.

Література :

- 1.Корпоративна логістика. 300 відповідей на питання професіоналів/ Під загальною та науковою редакцією В.І.Сергіїва. – М.: ИНФРА – М, 2005. – 976с.
- 2.Ринок та логістика/Під ред.М.П.Гордону.-М.: Економіка, 1993.-113с.

УДК 656.078

ДОСЛІДЖЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ВАНТАЖНИХ МИТНИХ КОМПЛЕКСІВ ПРИ ВИКОНАННІ МІЖНАРОДНИХ АВТОМОБІЛЬНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ

Коцюк О.Я., кандидат технічних наук
Лужанська Н.О.

Постановка проблеми. В умовах інтенсивного збільшення вантажопотоків на території України з'являється необхідність у швидкій та якісній митній переробці вантажів. Це стало поштовхом до появи вантажних митних комплексів, що забезпечують суб'єктів підприємницької діяльності широким спектром митних, транспортних та складських послуг. При дослідженні